

BRIEFRAPPORTAGE ECOLOGISCHE QUICKSCAN

Opgesteld door Dhr. D.J. Gijsbertsen MSc.
Op aanvraag van J.A. Beijer
Datum 31 oktober 2022
Betreft Briefrapportage ecologische quickscan, Lekdijk West 47, Wijk bij Duurstede

1. Inleiding

Bij ruimtelijke ontwikkelingen zijn een ecologisch vooronderzoek en toetsing aan de Wet natuurbescherming verplicht. Daarnaast is het vanuit zorgvuldigheidsoverwegingen, ook bij bestendig beheer en onderhoud in sommige gevallen raadzaam een verkennend ecologisch onderzoek uit te voeren. Bijvoorbeeld wanneer een maatregel invloed kan hebben op beschermde soorten die ter plaatse voor kunnen komen. Dit verkennend vooronderzoek wordt veelal uitgevoerd in de vorm van een ecologische quickscan. In deze briefrapportage worden de bevindingen uit de door ons uitgevoerde quickscan beschreven en zijn de (mogelijke) effecten van de voorgenomen ingreep getoetst aan het kader van de Wet natuurbescherming. Hierbij worden de volgende vragen beantwoord:

- a. Welke onderdelen van de Wet natuurbescherming zijn van belang?
- b. In hoeverre is de beoogde ontwikkeling strijdig met de Wet natuurbescherming?
- c. Zijn voorzorgsmaatregelen, nader onderzoek en/of een ontheffing nodig?
- d. Wat zijn de gevolgen voor de verdere planvorming en uitvoering van het voornemen?

2. Wettelijk kader

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (hierna Wnb) van kracht. De Wnb is het wettelijke stelsel voor natuurbescherming en vervangt drie eerdere wetten, namelijk de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet. De Wnb voorziet in bescherming van (natuur)gebieden, houtopstanden en soorten (flora en fauna).

Het beschermingsregime gaat uit van het “nee, tenzij-principe”. Dit betekent dat de genoemde verbodsbepalingen in de Wnb voor bescherming van gebieden, houtopstanden en soorten altijd van toepassing zijn. Het afwijken hiervan is alleen onder voorwaarden toegestaan. Gedeputeerde Staten van de provincie waarbinnen het deelgebied gesitueerd is vormt het bevoegd gezag voor het verlenen van toestemming door middel van een vergunning, ontheffing of vrijstelling.

3. Werkwijze

Onderstaand vindt u een beschrijving van de bij deze quickscan gevolgde werkwijze. Deze werkwijze is gebaseerd op de hiervoor geldende richtlijnen van het Ministerie van Economische Zaken (Soortbescherming bij ruimtelijke ingrepen, 2017). De scope van dit onderzoek betreft het plangebied (daar waar de ingreep plaats vindt) en de context hiervan (samen het onderzoeksgebied) voor zover de verspreiding van soorten, biotoopkenmerken of verwachte effecten hier aanleiding toe geven.

Literatuuronderzoek

Allereerst is een literatuuronderzoek uitgevoerd. Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden), het Natuurnetwerk Nederland en de bebouwde kom (houtopstanden). Voor de soortgerichte bescherming is een studie naar de voor het plangebied relevante soort(groepen) uitgevoerd. Hierbij is gebruik gemaakt van actuele soortverspreidingsinformatie uit de database van Bureau Buitenwaard, diverse verspreidingsatlassen en gevalideerde onlinedata uit de Nationale Databank Flora en Fauna (in NDFF zijn binnen een zoekgebied van circa twee en een halve kilometer rondom het plangebied waarnemingen van de afgelopen 5 jaar geraadpleegd). In aanvulling hierop zijn de websites Vlinderstichting.nl, Waarneming.nl, EIS-nederland.nl, Zoogdiervereniging.nl en Verspreidingsatlas.nl geraadpleegd. Door te kijken naar een combinatie van de natuurlijke verspreiding, de voorkeurshabitat, bekende waarnemingen en de relevante dispersieafstanden van soorten is in beeld gebracht welke beschermde flora en fauna kunnen voorkomen in het plangebied.

Verkennd veldbezoek

Aanvullend is door een ter zake kundig ecooog¹ van Bureau Buitenwaard een verkennend veldbezoek uitgevoerd in het plangebied. Doel van dit veldbezoek was een inschatting te maken van de ecologische kwaliteiten van het plangebied in relatie tot de voorgenomen ingreep. Tijdens het veldbezoek is de aanwezige biotoop² beoordeeld en zijn de bevindingen uit het literatuuronderzoek vergeleken met de actuele situatie in het veld. Het verkennend veldbezoek is uitgevoerd door ecooog D.J. Gijsbertsen op 6 oktober 2022. Tijdens het verkennend veldbezoek was het circa 17 °C, wind ZW 3 Bft en onbewolkt.

Ten tijde van een veldbezoek, zijn niet alle soorten zichtbaar aanwezig. Diersoorten zijn bijvoorbeeld alleen 's nachts actief of verblijven een deel van het jaar elders. Daarom zijn de eisen die soorten met betrekking tot hun vaste rust- en verblijfplaats, foerageergebied of migratieroute aan hun leefomgeving stellen, vergeleken met en getoetst aan de actuele situatie. Voor planten is gelet op de groeiplaats omstandigheden. Op deze manier is het belang van het deelgebied voor soorten die niet zijn waargenomen maar desondanks wel kunnen voorkomen beoordeeld.

¹ Het ministerie van LNV verstaat onder een ter zake kundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de ter zake kundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen, en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

² Een biotoop is een gebied met een uniform landschapstype waarin een bepaalde levensgemeenschap met organismen kan gedijen. Binnen een biotoop kunnen habitats worden onderscheiden.

4. Plangebied en voorgenomen ontwikkeling

Situering plangebied

Het plangebied (fig. 1) ligt in het buitengebied aan de westzijde van gemeente Wijk bij Duurstede (provincie Utrecht).

Figuur 1 | Indicatieve ligging van het plangebied (rode punt) (bron ondergrond: OpenTopo).

Actuele situatie

Het plangebied bestaat uit een erf met woonhuis en bijgebouwen. De bijgebouwen hebben een voormalig agrarisch gebruik gediend. Rondom de bebouwing liggen een tuin, grasland en enkele verspreid staande knotwilgen en hoogstam fruitbomen. In het perceel ligt een grotendeels verlande watergang. Het grasland kenmerkt zich door een soortenarme vegetatie gedomineerd door Engels raaigras.

De afbeeldingen op de volgende pagina (foto 1 t/m 4) geven een impressie van het plangebied.

Voorgenomen ontwikkeling

De initiatiefnemer is voornemens de bijgebouwen te slopen en hiervoor in de plaats een woonhuis te realiseren. Onderdeel van deze ontwikkeling zijn de ontwikkeling en het herstel van kleinschalige landschapselementen; een knotbomenrij, hoogstamboomgaard, kruidenrijk grasland en watergang. Figuur 2 toont een verbeelding van de toekomstige situatie.

Bij de voorgenomen ontwikkeling worden voor zover bekend geen bomen gekapt of watergangen gedempt.

Foto 1 t/m 4 | Impressie plangebied: LB) bijgebouwen op achtererf NW zijde, RB) bijgebouwen op achtererf ZO zijde, LO) zolder binnenzijde hoge schuur, RO) detail gevelbekleding hoge schuur.

Figuur 2 | Plangebied met verbeelding van voorgenomen ontwikkeling (bron: Mees Ruimte & Milieu).

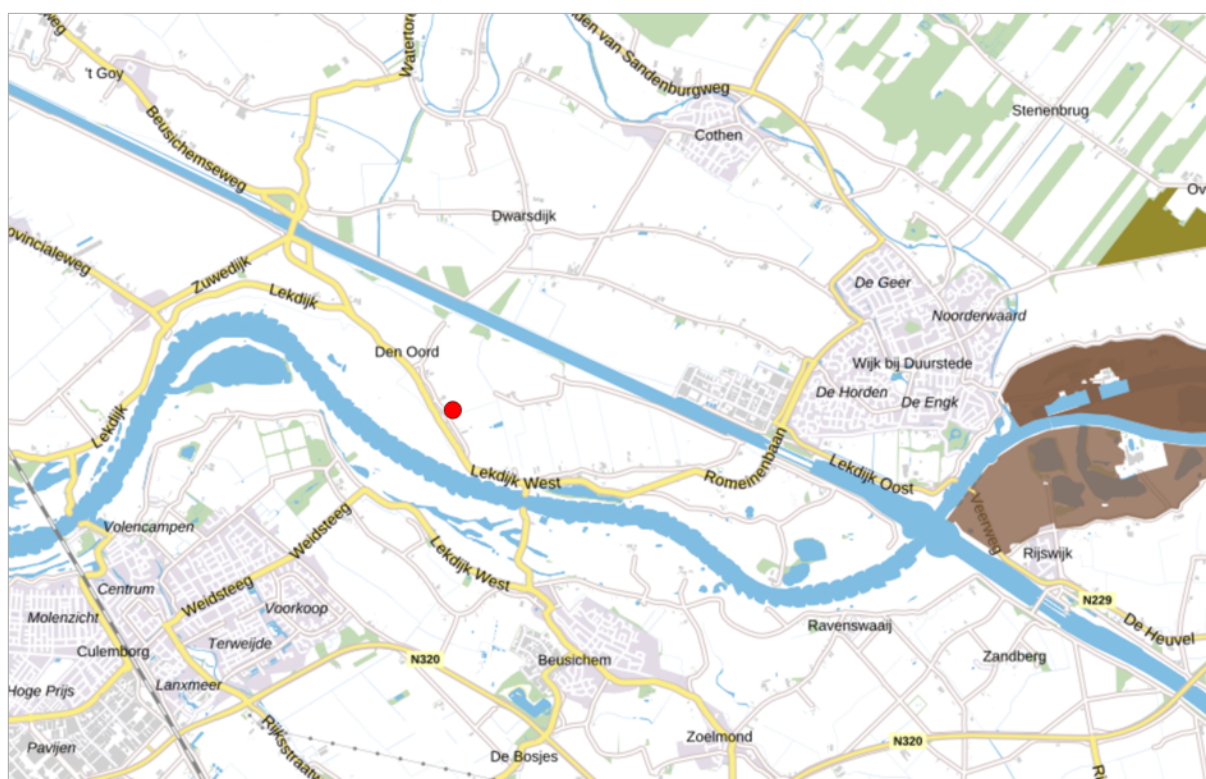
5. Toetsing en effectbeoordeling beschermde gebieden en houtopstanden

Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van Natura 2000-gebieden (fig. 3). Op circa 5,3 km ten oosten van het plangebied ligt Natura 2000-gebied Rijntakken en op circa 6,7 km ten oosten van het plangebied ligt Natura 2000-gebied Kolland en Overlangbroek. Het plangebied wordt gescheiden van deze gebieden door agrarisch grasland, infrastructuur, waterwegen en de bebouwing van Wijk bij Duurstede. Directe effecten op Natura 2000-gebieden zijn als gevolg van de ligging van het plangebied en aard van de voorgenen ontwikkeling uitgesloten.

In sommige situaties treedt externe werking op doordat een ontwikkeling tijdens de aanleg- of gebruiksfase tot emissie van bijvoorbeeld stikstof leidt. Gelet op de aard en omvang van de werkzaamheden kan het voornemen worden geclassificeerd als een klein project. Sinds 1 juli 2021 is voor kleine projecten in de aanlegfase een vrijstelling voor stikstof emissie van toepassing. Er is daarom geen AERIUS-berekening noodzakelijk voor de aanlegfase. De situering van het plangebied buiten Natura 2000-gebieden buffert eventuele effecten als gevolg van bijvoorbeeld licht, trillingen of geluid. Dergelijke effecten kunnen daarom redelijkerwijs worden uitgesloten.

In de toekomstige situatie (gebruiksfase) wijzigen inrichting en gebruik van het plangebied in beperkte mate ten opzichte van de huidige situatie. De beëindiging van agrarische activiteit resulteert naar verwachting in een netto positief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden doordat de emissie van bijvoorbeeld stikstof afneemt. Gelet op het toekomstig gebruik en de afstand tot Natura 2000-gebieden kunnen negatieve effecten als gevolg van bijvoorbeeld trillingen of geluid eveneens uitgesloten worden. Naderonderzoek in het kader van de Natura-2000 gebiedsbescherming is daarom niet noodzakelijk.

Figuur 3 | Situering plangebied (rode punt) ten opzichte van natura 2000-gebieden Kolland en Overlangbroek (groen) en Rijntakken (bruin) (bron: Webkaart Provincie Utrecht).

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland (fig. 4). Voor ruimtelijke ingrepen binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN) geldt het "Nee, tenzij"-principe. Ruimtelijke ingrepen zijn hier in principe niet mogelijk, tenzij aangetoond kan worden dat er geen negatieve effecten ontstaan op de wezelijke kenmerken en waarden van het natuurnetwerk. Dit wordt beoordeeld in een "Nee tenzij-toets". Hierin worden de potentiële effecten van de voorgenomen ontwikkeling op de wezenlijke kenmerken en waarden van het natuurnetwerk getoetst. Wanneer blijkt dat er negatieve effecten verwacht worden, zijn herbegrenzing of compensatiemaatregelen noodzakelijk.

Doordat het plangebied buiten de begrenzing van het NNN ligt en de provinciale ruimtelijke verordening geen bepalingen ten aanzien van externe werking voorschrijft, is nadere toetsing ten aanzien van het NNN niet noodzakelijk.

Figuur 4 | Situering Natuurnetwerk Nederland (gekleurde vlakken) ten opzichte van het plangebied (rode punt) (bron: Webkaart Provincie Utrecht)

Houtopstanden

Buiten de bebouwde kom is een kapmelding noodzakelijk wanneer een rij van meer dan 20 bomen of een bosoppervlakte van minimaal 10 are wordt gekapt. Wanneer een terrein wordt omgevormd en er geen bomen terugkomen op de locatie waar gekapt is, dient het verloren oppervlakte bos gecompenseerd te worden.

Uitvoering van de voorgenomen ontwikkeling is niet van invloed op bovengenoemde aantallen of oppervlakte bomen. Aantasting van beschermde houtopstanden is daarom niet van toepassing.

6. Toetsing en effectbeoordeling beschermde soorten

Beschermde soorten stellen vaak zeer specifieke eisen aan hun biotoop. Op grond van de kenmerken van het plangebied (de aanwezige habitat) en actuele verspreidingsgegevens kan de aanwezigheid van een aantal soort(groep)en die onder de Wnb beschermd zijn op voorhand uitgesloten worden. Dit betreft de soortgroepen flora, reptielen, vlinders, libellen en overige ongewervelden.

De beschermde soorten die wel in of nabij het plangebied kunnen voorkomen zijn weergegeven in onderstaande tabel (1). Voor een aantal soortgroepen zoals grondgebonden zoogdieren, vleermuizen en vogels is dit overzicht niet uitputtend. In onderstaande toetsing en effectbeoordeling worden de voor het plangebied relevante soorten nader besproken.

Tabel 1 | Overzicht van beschermde soorten in (de omgeving van) het plangebied.

Soortgroep	Lokaal voorkomende soort(en)
Flora	Algemene soorten
Grondgebonden zoogdieren	o.a. bever, steenmarter, bunzing en hermelijn
Vleermuizen	o.a. gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger
Vogels jaarrond beschermd (cat. 1 t/m 4)	o.a. buizerd, huismus en steenuil
Vogels jaarrond beschermd onder bijzondere omstandigheden (cat. 5)	o.a. zwarte kraai, ekster en zwarte roodstaart
Vogels algemeen	o.a. wilde eend, witte kwikstaart en graspieper
Reptielen	Niet van toepassing
Amfibieën	o.a. heikikker, poelkikker en kamsalamander
Vissen	o.a. blankvoorn, kleine modderkruiper en tiendoornige stekelbaars
Vlinders, libellen en overige ongewervelden	Algemene soorten

Flora

In het plangebied zijn geen groeiplaatsen van strikt beschermde planten soorten aangetroffen.

Invasieve exoten

In het plangebied zijn tijdens het veldonderzoek geen invasieve exoten aanwezig.

- **Effecten van de voorgenomen ontwikkeling op beschermde flora zijn niet van toepassing.**
- **In het plangebied zijn geen invasieve exoten (flora) aangetroffen.**

Grondgebonden zoogdieren

Uit de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen van diverse strikt beschermde grondgebonden zoogdieren bekend. De waarnemingen betreffen sporen, verkeersslachtoffers of waarnemingen van levende dieren van onder andere bever, steenmarter, bunzing, hermelijn en algemeen beschermde soorten als haas en egel.

De bever is een aan watergebonden soort. Waarnemingen van bevers zijn afkomstig uit het buitendijks gelegen terrein waar een populatie van deze soort leeft. Binnen het plangebied is geen geschikt habitat voor de bever aanwezig.

De steenmarter, hermelijn, bunzing en hermelijn behoren tot de (kleine) marterachtigen. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen of individuen van deze soorten waargenomen. Doordat de soorten hoofdzakelijk nachtactief zijn en een verborgen levenswijze hebben kan eventuele aanwezigheid gemakkelijk gemist worden. Er is daarom ook gekeken naar de aanwezigheid van geschikt habitat. De steenmarter is een cultuurvolger die zich vaak in de nabijheid van bebouwing ophoudt. De bijgebouwen op het erf vormen een potentiële verblijfplaats voor de soort. Om vast te kunnen stellen of de soort daadwerkelijk gebruikmaakt van de stallen is nader onderzoek met behulp van cameravallen noodzakelijk. De bunzing en hermelijn zijn soorten met een voorkeur voor ongecultiveerd terrein zoals ruigten, oevers van watergangen en houtwallen of opgaand bos. Dergelijk biotoop is nauwelijks aanwezig binnen de begrenzing van het plangebied. De oevers van de watergang in en om het plangebied bevatten in beperkte mate aantrekkelijk habitat voor deze soorten. De voor deze soorten aantrekkelijke terrein delen (oevers en bomenrij) worden bij de voorgenomen ontwikkeling niet of in beperkt beïnvloed. Doordat takkenrillen of ander vormen van permanente beschutting ontbreken in het plangebied kan de aanwezigheid van permanent leefgebied redelijkerwijs worden uitgesloten. Wel dient met incidentele aanwezigheid, bijvoorbeeld van foeragerende dieren, rekening te worden gehouden. Met de incidentele aanwezigheid van bunzing en hermelijn wordt voldoende rekening gehouden door toepassen van de algemene zorgplicht (zie kader).

De haas en egel behoren net als bijvoorbeeld de ree, vos en huisspitsmuis tot de algemeen beschermde grondgebonden zoogdieren. Voor deze soorten is in Utrecht een algemene vrijstelling van toepassing. Wel dient bij uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden met de aanwezigheid van (leefgebied van) deze en andere algemeen beschermde grondgebonden zoogdieren rekening te worden gehouden. Dit kan door toepassing van de algemene zorgplicht (zie kader).

- ***Effecten van de voorgenomen ontwikkeling op de strikt beschermde steenmarter kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. Nader onderzoek naar eventuele aanwezigheid en verblijfplaatsen in het plangebied is noodzakelijk.***
- ***Effecten van de voorgenomen ontwikkeling op ander grondgebonden zoogdieren kunnen redelijkerwijs uitgesloten worden. Door de zorgplicht toe te passen wordt voldoende rekening gehouden met de mogelijke aanwezigheid van bunzing en hermelijn.***
- ***Voor overige (algemeen beschermde) grondgebonden zoogdieren is bij ruimtelijke ontwikkelingen een algemene vrijstelling van toepassing. Door de zorgplicht toe te passen wordt voor deze soorten voldoende zorgvuldig gehandeld.***

Vleermuizen

Vleermuizen hun vaste rust- en verblijfplaatsen en essentiële gebiedsfuncties (foerageergebieden en vliegroutes) zijn beschermd. Het is verboden opzettelijk dieren te doden of verwonden of vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen te verstoren. Uit de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen van onder andere de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone

grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en watervleermuis bekend. Met de mogelijke aanwezigheid van deze soorten dient daarom rekening gehouden te worden.

Vaste rust- en verblijfplaatsen

Vleermuizen zijn nacht actieve dieren. Overdag verblijven soorten als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger in gebouwen. In de bebouwing binnen het plangebied zijn onder de gevelbekleding, in de muren en bij daklijsten openingen aangetroffen die voor vleermuizen toegankelijk zijn (foto 4, RO), daarnaast zijn de schuren aantrekkelijk als verblijfplaats voor de gewone grootoorvleermuis. Openingen zoals aanwezig in de gevelbekleding en dakconstructie van de schuren bieden vleermuizen de mogelijkheid om overdag veilig weg te kunnen kruipen in de achterliggende ruimte. Op grond van de kenmerken van de gebouwen kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied niet op voorhand uitgesloten worden. Massa winterverblijfplaatsen bevinden zich over het algemeen in hoogbouw, waar voldoende volume is om warmte bufferend vermogen en warmte gradiënt in de verblijfplaats te bieden. Dergelijke condities ontbreken in het plangebied waardoor de aanwezigheid van massa winterverblijfplaatsen op voorhand kan worden uitgesloten. De geplande ontwikkeling heeft geen effect op de bomen op het terrein waardoor schade aan eventuele verblijfplaatsen van boom bewonende soorten redelijkerwijs uitgesloten is. De mogelijk aanwezige soorten en te onderzoeken gebiedsfuncties zijn weergegeven in tabel 2.

Foerageergebieden

Het plangebied kan deel uitmaken van het foerageergebied van vleermuizen. Het onderscheid zich niet zodanig van het omliggende terrein dat het op zichzelf genomen een essentiële functie vervult. Bij uitvoering van de voorgenomen ontwikkeling wordt het plangebied naar verwachting aantrekkelijker voor foeragerende vleermuizen doordat een groter afwisseling in habitats de insectendiversiteit kan vergroten. Aantasting van voor vleermuizen essentieel foerageergebied kan daarom redelijkerwijs worden uitgesloten. Incidenteel foeragerende vleermuizen kunnen gemakkelijk uitwijken naar geschikt foerageergebied in de directe omgeving en ook in de nieuwe situatie blijven foerageren in het plangebied.

Tabel 2 | Overzicht van mogelijk aanwezige vleermuissoorten en beschermde functies (groen). Aanwezigheid van de overige functies (oranje) wordt op grond van kenmerken van het plangebied uitgesloten.

Soort / Functie	Zomerverblijfplaats	Kraamverblijfplaats	Paarverblijfplaats	Winterverblijfplaats (solitair)	Massa winterverblijfplaats	Essentieel foerageergebied	Essentiële vliegroute
Gewone dwergvleermuis							
Ruige dwergvleermuis							
Gewone grootoorvleermuis							
Laatvlieger							
Rosse vleermuis							
Watervleermuis							

Vliegroutes

Om zich te oriënteren in de ruimte maken vleermuizen gebruik van lijnvormige structuren zoals gebouwen, boomrijen, houtwallen, kades en watergangen. Bij uitvoering van het voornemen vinden geen aanpassingen aan dergelijke structuren plaatst. Negatieve effecten op een mogelijk aanwezige vliegroutes kunnen daarom worden uitgesloten.

- ***Effecten op vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen niet worden uitgesloten. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van de in tabel 2 genoemde soorten en functies is noodzakelijk.***
- ***Effecten op overige voor vleermuizen essentiële gebiedsfuncties zoals foerageergebied en vliegroutes worden uitgesloten.***

Broedvogels

Vogels met jaarrond beschermde nesten (cat. 1 t/m 4)

De nesten van deze soorten zijn het hele jaar beschermd, evenals de functionele leefomgeving rondom het nest. Uit het literatuuronderzoek komen waarnemingen van gierzwaluw, kerkuil, steenuil en huismus naar voren. De gierzwaluw en huismus nestelen beide in gebouwen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van openingen onder dakpannen, boeiboorden, in muren of andere schuilplaatsen. Tijdens het veldbezoek zijn is een huismus waargenomen bij het bestaande woonhuis grenzend aan het plangebied. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van huismussen en de functies die het plangebied heeft voor deze soort is noodzakelijk.

De gierzwaluw verblijft momenteel in Afrika. In het gebouw zijn voor deze soort geen geschikte (nest)openingen aanwezig. De steenuil en kerkuil zijn beide soorten die graag nestelen op en om boerenerven. Hierbij wordt gebruik gemaakt van nestkasten of ruimtes in schuren. Tijdens het veldbezoek zijn op de zolder van de hoge schuur (foto 3, LO) braakballen, veren en uitwerpselen van de steenuil aangetroffen. Aanwijzingen voor de aanwezigheid van de kerkuil zijn niet aangetroffen bij het veldbezoek. Desondanks kan de soort, gelet op het karakter van het plangebied en de aanwezige bebouwing niet op voorhand worden uitgesloten. Negatieve effecten op vaste rust- en verblijfplaatsen (nesten) van vogels met jaarrond beschermde nesten kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van de huismus, steenuil en kerkuil en de functie die het plangebied voor deze soorten vervult is noodzakelijk.

Vogels met onder bijzondere omstandigheden jaarrond beschermde nesten (cat. 5)

Van sommige soorten zijn de nesten alleen onder bijzondere omstandigheden jaarrond beschermd. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer in de omgeving onvoldoende alternatieve broedplaatsen voorhanden zijn. De ekster, zwarte kraai, boerenzwaluw en zwarte roodstaart zijn soorten van deze groep die in de omgeving van het plangebied voorkomen. De ekster en zwarte kraai broeden doorgaans in een zelfgebouwd nest in een boom. Bij de voorgenomen ontwikkeling zijn geen bomen betrokken, waardoor effecten voor deze soorten kunnen worden uitgesloten. De boerenzwaluw maakt zelf nesten in schuren of onder een overstek. Tijdens het veldbezoek is één oud nest van de soort aangetroffen in de bijgebouwen. Doordat het plangebied wordt omringd door agrarische bedrijven is voor de boerenzwaluw voldoende alternatieve nestgelegenheid beschikbaar. Negatieve effecten op

nesten van vogels met onder bijzondere omstandigheden jaar rond beschermde nesten kunnen redelijkerwijs worden uitgesloten.

Tijdens het broedseizoen beschermde vogels

De nesten van algemene broedvogels zijn beschermd wanneer deze als broedlocatie in gebruik zijn. In het plangebied zijn diverse voor vogels aantrekkelijke broedlocaties aanwezig. Er dient daarom rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van broedvogels die kunnen nestelen in de oevers van watergangen (wilde eend), knotbomen, gebouwen (witte kwikstaart) of grasland (graspieper). Het storen of doden van individuen en het vernietigen van nesten kan niet op voorhand worden uitgesloten.

Vogels kunnen gedurende het gehele jaar tot broeden komen. Het is daarom belangrijk hier vooraf rekening mee te houden. De kans op een broedgeval is het grootst in de periode tussen 15 maart en 15 augustus (broedseizoen). Bij (start van de) werkzaamheden in deze periode dient de werkzone te worden gecontroleerd op de aanwezigheid van nesten van algemene broedvogels. Indien een broedgeval aanwezig is, dient een verstoringvrije zone te worden aangehouden, waarbinnen gedurende de periode waarin het nest in gebruik is niet wordt gewerkt. De omvang van deze zone is afhankelijk van de verstoringgevoeligheid van de soort en dient door een ter zake kundig ecooloog te worden bepaald.

- ***Effecten van de voorgenomen ontwikkeling op jaar rond beschermde nesten (vaste rust- en verblijfplaatsen) van broedvogels uit categorie 1-4 kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. Nader onderzoek naar nesten (vaste rust- en verblijfplaatsen) van huismus, steenuil en kerkuil is noodzakelijk.***
- ***Negatieve effecten van de voorgenomen ontwikkeling op broedvogels uit categorie 5, zijn redelijkerwijs uitgesloten. Voor deze groep is het beschermingsregime van algemene broedvogels van toepassing.***
- ***In het plangebied kunnen algemene broedvogels tot broeden komen. Bij werkzaamheden tijdens het broedseizoen (maart t/m augustus) zijn daarom voorzorgsmaatregelen van toepassing.***

Amfibieën

Uit de omgeving van plangebied zijn waarnemingen van onder andere de strikt beschermde heikikker, poelkikker en kamsalamander bekend. De waarnemingen zijn afkomstig uit nabijgelegen natuurterreinen. Binnen het plangebied is geen aantrekkelijk habitat voor de soorten aanwezig. De watergang in het midden van het perceel is sterk verland en daarom niet geschikt als leefgebied voor bovengenoemde strikt beschermde soorten. De werkzaamheden aan het grasland vallen binnen de activiteiten van het regulier beheer. Het is mogelijk dat zwervende dieren (dispersie) van bovengenoemde strikt beschermde amfibieën incidenteel het plangebied bezoeken. Met deze dieren wordt voldoende rekening gehouden door het toepassen van de algemene zorgplicht (zie kader).

In het plangebied dient verder rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van algemene amfibieën zoals de bruine kikker, bastaard kikker en kleine watersalamander. Het is niet uitgesloten dat deze soorten in het plangebied aanwezig zijn. Voor deze soorten is in Utrecht een algemene vrijstelling van toepassing. Wel is de algemene zorgplicht van toepassing (zie kader).

- ***Negatieve effecten van de voorgenomen ontwikkeling op strikt beschermde amfibieën kunnen redelijkerwijs worden uitgesloten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk***
- ***Effecten van de voorgenomen ontwikkeling op andere beschermde amfibieën zijn niet uitgesloten. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling. Door de zorgplicht toe te passen wordt voor deze soorten voldoende zorgvuldig gehandeld.***

Vissen

Uit de nabijheid van het plangebied zijn geen waarnemingen van strikt beschermde vissen bekend. Uit de omgeving van het plangebied zijn wel waarnemingen van o.a. de blankvoorn, kleine modderkruiper en tiendoornige stekelbaars bekend. De watergang in het plangebied is door verlanding niet geschikt als leefgebied voor deze soorten. Effecten op algemeen beschermde vissen zijn daarom redelijkerwijs uitgesloten.

- **Negatieve effecten van de voorgenomen ontwikkeling op strikt beschermde en algemene vissen kunnen redelijkerwijs worden uitgesloten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.**

7. Conclusie en advies

In opdracht van J.A. Beijer heeft Bureau Buitenwaard BV een ecologische quickscan uitgevoerd. In dit verkennend onderzoek zijn de consequenties van een ruimtelijke ontwikkeling voor onder de Wet natuurbescherming opgenomen gebieden, houtopstanden en soorten beoordeeld. De voorgenomen ontwikkeling kan alleen doorgaan wanneer deze niet in strijd is met de bepalingen die zijn opgenomen in de Wet natuurbescherming, of nadat de benodigde vergunningen en/of ontheffingen zijn verleend.

Onderstaand worden de onderzoeksvragen beantwoord en zijn ter voorkoming of verzachting van negatieve effecten op beschermde soorten voorzorgsmaatregelen beschreven. In tabel 3 onder aan deze paragraaf worden de resultaten per relevante soortgroep samengevat.

A. Welke onderdelen van de Wet natuurbescherming zijn van belang?

Gebiedsbescherming

Het plangebied ligt op enige afstand van Natura 2000-gebieden en wijzigt in de nieuwe situatie niet of nauwelijks in gebruik. Gelet op de ligging van het plangebied en de aard van de voorgenomen ontwikkeling worden in de aanlegfase geen effecten van bijvoorbeeld licht, trillingen of geluid op Natura 2000-gebieden verwacht. In de aanleg- en gebruiksfase kunnen negatieve effecten als gevolg van stikstof emissie redelijkerwijs worden uitgesloten. Om volledige zekerheid te verkrijgen betreffende stikstof emissie in relatie tot Natura 2000-gebieden kan het bevoegd gezag vragen om een AERIUS-calculatie. Een dergelijke calculatie vormt geen onderdeel van deze quickscan.

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland. Nader onderzoek en toetsing aan het beschermingskader van het NNN zijn daarom niet van toepassing.

Houtopstanden

De voorgenomen ontwikkeling heeft geen invloed op bomen, waardoor het onderdeel bescherming van houtopstanden in de Wnb niet van toepassing is.

Soortbescherming

Het onderdeel soortbescherming is voor een aantal soort(groep)en van toepassing. Deze worden onderstaande nader besproken.

B. In hoeverre is de beoogde ontwikkeling strijdig met de Wnb?

Er kunnen negatieve effecten optreden voor de in tabel 2 genoemde beschermde soorten en/of functies.

Tabel 2 | Overzicht van mogelijk aanwezige beschermde soorten en functies.

Soort	Functie
Grondgebonden zoogdieren	Leefgebied en/of vaste rust- en verblijfplaats steenmarter
Vleermuizen	Vaste rust- en verblijfplaatsen (zie tab. 2)
Broedvogels cat. 1 en 2	Leefgebied en/of vaste rust- en verblijfplaats huismus (cat. 2), steenuil en kerkuil (beide cat. 1).
Broedvogels algemeen	Nesten

C. Zijn voorzorgsmaatregelen, nader onderzoek en/of een ontheffing nodig?

Nader onderzoek steenmarter

Om vast te kunnen stellen of er vaste rust- en verblijfplaatsen van de steenmarter in het plangebied aanwezig zijn dient nader onderzoek plaats te vinden. Dit onderzoek wordt uitgevoerd volgens de richtlijnen 'Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortenbescherming, provincie Noord-Brabant 2017'. Om verblijfsfuncties voor steenmarter vast te stellen worden wildcamera's (cameravallen) opgesteld in de schuren en directe omgeving daarvan, op kansrijke plekken op het erf en aan de randen van het plangebied nabij groenstructuren. Deze onderzoeksmaterialen kunnen in de meest actieve periode van de steenmarter (tussen maart en augustus) min. 6 weken in het plangebied worden geplaatst. Wanneer het onderzoek wordt uitgevoerd in de periode september tot en met februari, worden de eenheden dubbel zo lang geplaatst (minimaal 12 weken), omdat de trefkans dan kleiner is.

Nader onderzoek vleermuizen

Om vast te kunnen stellen of er vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn in het gebouw dient nader onderzoek plaats te vinden. Vleermuis onderzoeken worden uitgevoerd conform de kaders uit het Vleermuis protocol (2021). Gelet op de mogelijk aanwezige soorten dienen in de periode 15 mei – 15 juli, twee avondbezoeken en één ochtendbezoek en in de periode 15 aug. – 30 sept. twee nachtbezoeken plaats te vinden.

Nader onderzoek vogels met jaarrond beschermde nesten (cat. 1 en 2)

De huismus, steenuil en kerkuil kunnen nestelen in het plangebied. Om dit vast te stellen of uit te kunnen sluiten dient nader onderzoek plaats te vinden. Deze onderzoeken worden gedaan volgens aanwezigheidsprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). De aanwezigheid van nesten van de huismus wordt onderzocht tijdens twee gerichte veldbezoeken in de periode tussen 1 april en 20 juni. De aanwezigheid van een nest van een kerkuil wordt als volgt aangetoond: Er is een bezet nest, er is minimaal één waarneming in de periode van 1 februari tot en met 31 augustus van een paar in broedbiotoop, of territoriaal gedrag: een krijsende vogel. Dit kan het hele jaar zijn, maar vooral in februari en maart, of bedelende jongen: doorgaans vanaf juni. De aanwezigheid van een nest of van een rustplaats van een steenuil kan het hele jaar worden onderzocht. Alle waarnemingen in een geschikt gebied duiden op de mogelijke aanwezigheid van een nestplaats in het gebied. De meest optimale periode om de aanwezigheid aan te tonen, is van 15 februari tot en met 15 april. De inventarisatie moet tijdens gunstige weersomstandigheden plaatsvinden. Het beste moment om te inventariseren is in de avondschemer, vanaf een halfuur na zonsondergang, tot middernacht. Een ander goed moment is in de ochtendschemer, van anderhalf uur voor zonsopkomst tot zonsopkomst. De beste resultaten worden gekregen door de baltsroep van de steenuilen af te spelen of na te doen. Daarnaast moet er overdag gezocht worden naar sporen die op de aanwezigheid van een territorium duiden, bijvoorbeeld braakballen, uitwerpselen of prooiresten.

Voorzorgsmaatregelen vogels

De vestiging van algemene broedvogels kan nooit geheel uitgesloten worden. Om vertraging van de werkzaamheden of schade aan eventuele nesten te voorkomen kunnen de sloopwerkzaamheden het beste buiten het broedseizoen (maart-aug) uitgevoerd worden. Wanneer dit niet mogelijk is dient het werkgebied voor start van de werkzaamheden door een ecologisch deskundige te worden gecontroleerd op eventueel aanwezige nesten. Wanneer een broedgeval wordt aangetroffen, dient een verstoringvrije zone te worden aangewezen waarbinnen gedurende de periode waarin het nest

in gebruik is niet wordt gewerkt. De omvang van deze zone is afhankelijk van de verstoring gevoeligheid van de soort en dient door een ter zake kundige te worden vastgesteld. Bij twijfel of het aantreffen van een nest, dient een ecooloog ingeschakeld te worden.

D. Wat zijn de gevolgen voor de verdere planvorming en uitvoering van het voornemen?

Het nader onderzoek naar vaste rust- en verblijfplaatsen van steenmarter, vleermuizen en nesten van huismus, steenuil en kerkuil kan gevolgen hebben voor de verder planvorming. Nader onderzoek naar de steenmarter dient uitgevoerd te worden in de periode maart tot augustus of september tot februari. Onderzoek naar de steenuil wordt uitgevoerd in de periode 15 februari tot 15 april. Het nader onderzoek naar de kerkuil dient plaats te vinden in de periode van 1 februari tot 31 augustus. Het nader onderzoek naar vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen wordt uitgevoerd tijdens 5 veldbezoeken, verspreid in de periode tussen 15 mei en 30 september.

Tabel 3 | Overzicht van onderzochte beschermde soortgroepen, effecten en vervolgstappen.

Soort(groep)	Effect	Vervolgstappen*
Flora	Geen overtreding art. 3.5 of 3.10	N.v.t.
Grondgebonden zoogdieren	Mogelijk overtreding art. 3.5 of 3.10	Nader onderzoek vaste rust- en verblijfplaatsen steenmarter
Vleermuizen	Mogelijk overtreding art. 3.5 of 3.10	Nader onderzoek naar vaste rust- en verblijfplaatsen
Vogels jaarrond (cat. 1-4)	Mogelijk overtreding art. 3.1	Nader onderzoek naar huismus, steenuil en kerkuil
Vogels jaarrond bijzonder omstandigheden (cat. 5)	Geen overtreding art. 3.1	Sloopwerkzaamheden buiten het broedseizoen, of vooraf controleren op de aanwezigheid van nesten
Vogels algemeen	Mogelijk overtreding art. 3.1	Sloopwerkzaamheden buiten het broedseizoen, of vooraf controleren op de aanwezigheid van nesten
Reptielen	Geen overtreding art. 3.5 of 3.10,	N.v.t
Amfibieën	Mogelijke overtreding art. 3.5	Algemene zorgplicht
Vissen	Geen overtreding art. 3.5 of 3.10	N.v.t.
Insecten en ongewervelden	Geen overtreding art. 3.5 of 3.10	N.v.t.

**de algemene zorgplicht is altijd en voor alle soortgroepen van toepassing*

Algemene zorgplicht

Voor alle werkzaamheden in de buitenruimte geldt de algehele zorgplicht. Dit houdt het volgende in: *eenieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving* (Artikel 1.11 Wet natuurbescherming).

Dit betekent in ieder geval dat eenieder die weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover dat in redelijkheid kan worden gevraagd. Anders dienen maatregelen te worden genomen die kunnen worden gevraagd om de gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. Deze maatregelen zijn niet specifiek in dit ecologisch werkprotocol uitgewerkt, maar verwacht wordt dat de aannemer hiervoor zelf de noodzakelijke maatregelen bepaald en treft.